

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

DAP-WAZ.055.1.2026.TW
Warszawa, 11 maja 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację nr 16688

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na interpelację Poseł na Sejm RP Pani Małgorzaty Niemczyk w sprawie *rosnącej skali rezygnacji ze studiów oraz niekontynuowania nauki na studiach II stopnia*.

Szanowna Pani Poseł,

uprzejmie informuję, że temat porzucania studiów oraz niepodejmowania studiów II stopnia jest przedmiotem refleksji analitycznej w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego i jednocześnie pozostaje jasne, że sprawa jest wielowątkowa i należy ją rozpatrywać łącznie w kontekście nie tylko funkcjonowania sektora szkolnictwa wyższego i nauki, ale także innych polityk publicznych oraz szybko zmieniającego się świata, jak również podejmowania zróżnicowanych ścieżek kariery i życia zawodowego.

Odpowiedź w zakresie pytań 1-2, 4 oraz 6

W 2020 roku na zlecenie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego OPI PIB zrealizował badanie¹ poświęcone zjawisku przedwczesnej rezygnacji ze studiów (tzw. *drop-outu*) na polskich uczelniach. Na podstawie analizy danych z systemu POL-on oszacowano, że w latach 2012–2020 ponad 1,3 mln osób² zrezygnowało ze studiowanego kierunku i w ciągu roku od skreślenia z listy studentów nie podjęło na nim ponownie nauki, co stanowiło 40% całej populacji studentów w tym okresie. W toku badania jakościowego zidentyfikowano przyczyny *drop-outu*, które można podzielić na dwie grupy – instytucjonalne i indywidualne. Do czynników instytucjonalnych zaliczono: niezadowolenie z programu i poziomu studiów, proporcji teorii do praktyki, mało elastycznego planu zajęć, integracji akademickiej i społecznej, poziomu kosztów, infrastruktury oraz organizacji i komunikacji na uczelni. Z kolei czynniki indywidualne objęły: brak zainteresowania kierunkiem studiów, problemy zdrowotne lub finansowe, inne zobowiązania (praca, drugi kierunek studiów) oraz studiowanie poza miejscem zamieszkania, wiążące się z dojazdami. W związku z pandemią

¹ Raport „Zjawisko drop-outu na polskich uczelniach”, OPI PIB, 2020.

² Uwaga metodologiczna: studentów studiujących na wielu kierunkach, po kolei lub równolegle, potraktowano jak różne osoby i zliczono wielokrotnie.

COVID-19 i jej skutkami, lata 2020–2025 były okresem intensywnych przeobrażeń społecznych i gospodarczych, które mogły w istotny sposób wpłynąć na decyzje studentów dotyczące kontynuowania lub porzucenia edukacji akademickiej. Nagłe przejście na cyfrowe formy nauczania (zdalne lub hybrydowe), wymuszone przez obostrzenia w okresie pandemii, stanowiło dodatkowe wyzwanie dla uczelni i studentów w realizacji procesu kształcenia, a część szkół wyższych do dziś kontynuuje prowadzenie części zajęć w takiej formule.

W czasie pandemii studenci doświadczali spadku kondycji psychicznej, w szczególności dotyczyło to osób uczestniczących głównie w kształceniu zdalnym. Studenci ci częściej doświadczali poczucia osamotnienia, stresu i niezadowolenia z nauki, co wynikało z braku bezpośrednich kontaktów społecznych oraz z dużego obciążenia związanego z koniecznością samodzielnego kontrolowania własnego procesu uczenia się³. Obecnie na dobrostan psychofizyczny młodych ludzi wpływać może także zachwiane poczucie bezpieczeństwa wynikające z niepewnej sytuacji geopolitycznej, dynamicznych zmian na rynku pracy związanych z rozwojem sztucznej inteligencji czy rosnących kosztów utrzymania. W latach 2020–2025 wysoka inflacja i wzrost cen znacząco wpłynęły na wzrost średnich miesięcznych wydatków polskich studentów. Według danych zamieszczonych w raporcie „Portfel Studenta” w 2025 roku średnie miesięczne wydatki studenta wynosiły niemal cztery tysiące złotych, co oznacza 50% wzrost w porównaniu do roku 2020. Sytuacja materialna może znacząco wpływać na decyzję o porzuceniu studiów – w 2025 roku niemal co piąty student rozważał rezygnację z kształcenia w związku ze swoją sytuacją finansową⁴.

Jednym z istotnych czynników wpływających na dostęp do studiów i możliwość ich kontynuowania jest dostępność miejsc w domach studenckich. Dotyczy to w szczególności studentów pochodzących spoza dużych ośrodków akademickich oraz osób, dla których koszty najmu komercyjnego stanowią istotną barierę finansową. Brak dostępnego i relatywnie taniego zakwaterowania może zwiększać obciążenia ekonomiczne studentów, a w konsekwencji wpływać na ryzyko rezygnacji ze studiów lub konieczność podejmowania pracy zarobkowej w wymiarze utrudniającym regularne uczestnictwo w zajęciach.

Według danych na koniec lipca 2024 r. w domach studenckich dostępnych było ok. 100 tys. miejsc zdalnych do użytku. Potrzeby uczelni w tym zakresie dotyczą zarówno modernizacji i przebudowy istniejących obiektów, jak i budowy nowych domów studenckich. Wiele akademików powstało kilkadziesiąt lat temu i wymaga dostosowania do współczesnych standardów technicznych, sanitarnych, funkcjonalnych oraz do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Istotne znaczenie mają również inwestycje w efektywność energetyczną, które mogą ograniczać koszty utrzymania budynków, a tym samym sprzyjać utrzymaniu opłat za zakwaterowanie na możliwie przystępnym poziomie.

W tym kontekście Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego podejmuje działania mające na celu zwiększenie dostępności i poprawę jakości infrastruktury mieszkaniowej uczelni publicznych. Działania te należy traktować jako jeden z elementów polityki wspierającej studentów i ograniczającej bariery, które mogą prowadzić do przerywania studiów.

W szczególności MNiSW realizuje działania w trzech obszarach:

- dotacje celowe na inwestycje w domy studenckie,
- zwiększenie subwencji dla uczelni publicznych na remonty i modernizację akademików,

³ <https://www.gov.pl/web/nauka/raport---analiza-badan-nad-zdrowiem-psychicznym-i-jakoscia-zycia-w-srodowisku-akademickim>.

⁴ Portfel studenta 2025, Warszawski Instytut Bankowości, 2025.

- uruchomienie możliwości korzystania przez uczelnie publiczne ze środków Funduszu Dopłat BGK na inwestycje dotyczące domów studenckich.

W ramach prac nad ustawą budżetową na 2024 r. budżet MNiSW został zwiększony o 150 mln zł z przeznaczeniem na inwestycje związane z domami studenckimi. W 2024 r. dofinansowano 29 inwestycji o łącznej wartości ponad 373 mln zł, przy łącznym poziomie przyznanego dofinansowania wynoszącym prawie 255 mln zł. Inwestycje te obejmowały zarówno budowę, jak i modernizację istniejących zasobów mieszkaniowych.

Ponadto pod koniec 2023 r. uczelnie publiczne nadzorowane przez MNiSW otrzymały dodatkową pulę środków w wysokości 150 mln zł w formie zwiększonej subwencji, przeznaczoną na remonty i modernizację istniejących domów studenckich. W 2024 r. Minister, kontynuując działania w tym zakresie, przeznaczył dodatkowe środki budżetowe w wysokości 300 mln zł na wsparcie uczelni publicznych deklarujących realizację zadań inwestycyjnych dotyczących infrastruktury socjalnej.

Istotnym nowym instrumentem jest również możliwość finansowania inwestycji w domy studenckie ze środków Funduszu Dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego. Rozwiązanie to zostało wprowadzone ustawą z dnia 25 lipca 2025 r. o zmianie ustawy o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2025 poz. 1077). Przewiduje ono możliwość przeznaczenia do 10% środków Funduszu Dopłat na budowę, remont lub zakup domów studenckich. Dofinansowanie może wynieść do 80% kosztów kwalifikowalnych inwestycji, a w przypadku obiektów zabytkowych – do 90%.

Środki te mogą być przeznaczane m.in. na budowę nowych budynków, remont lub przebudowę istniejących obiektów oraz zakup budynku z przeznaczeniem na potrzeby mieszkaniowe studentów i doktorantów. Z pomieszczeń utworzonych lub zmodernizowanych z wykorzystaniem tego wsparcia korzystać mogą studenci i doktoranci, a także zgłoszeni do wspólnego zamieszkania członkowie ich gospodarstwa domowego, tj. dziecko lub małżonek. Przepisy przewidują również mechanizmy zapewniające utrzymanie opłat za korzystanie z takich miejsc na niewysokim poziomie.

Działania te mają znaczenie nie tylko infrastrukturalne, lecz także społeczne i edukacyjne. Zwiększenie liczby dostępnych miejsc w akademikach, poprawa standardu istniejących obiektów, dostosowanie ich do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz ograniczanie kosztów zamieszkania mogą przyczynić się do zmniejszenia barier w dostępie do studiów. W konsekwencji mogą one wspierać kontynuowanie kształcenia, szczególnie przez osoby z mniejszych miejscowości, studentów w trudniejszej sytuacji materialnej oraz osoby wymagające szczególnych warunków zamieszkania.

W ramach programów MNiSW nie ma obecnie programu dedykowanego *drop-outowi*. Przedmiotem programów ministra jest prowadzenie badań naukowych, upowszechnianie nauki, jej popularyzacja. Jednakże program ministra Perły nauki II, którego przedmiotem jest wsparcie podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki w tworzeniu wybitnie uzdolnionym studentom studiów drugiego stopnia lub studentom po ukończeniu trzeciego albo czwartego roku jednolitych studiów magisterskich warunków rozwoju przez umożliwienie im prowadzenia badań naukowych albo twórczości artystycznej pod kierunkiem opiekuna naukowego albo artystycznego, na pewno przyczynia się do rozwoju zawodowego studentów i można przyjąć, że – co do zasady – zachęca młodych ludzi do pozostania na studiach, czy też kontynuowania kariery naukowej.

W 2024 roku, w celu ograniczenia zjawiska *drop-outu*, NCBR ogłosił konkurs „Efektywne zarządzanie uczelnią w celu minimalizowania zjawiska *drop-outu*”, w ramach którego

dofinansowanie ze środków FERS w wysokości ponad 3 milionów złotych otrzymały 73 uczelnie⁵.

Zgłaszane projekty mogły obejmować realizację działań polegających m.in. na:

- zwiększaniu efektywności procesu rekrutacji,
- tworzeniu lub wsparciu struktur odpowiedzialnych za aktywizację zawodową studentów, współpracę ze szkołami średnimi, podmiotami doradztwa zawodowego i pracodawcami,
- zmianie w zakresie sposobów kształcenia (w tym kształcenia zdalnego), realizacji zajęć wyrównawczych, wsparcia psychologicznego i materialnego,
- stworzeniu lub rozwijaniu uczelnianych systemów monitorowania zjawiska *drop-outu*⁶.

W 2025 roku Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego ogłosiło nabór do projektu "Wsparcie uczelni w ograniczaniu przedwczesnego kończenia nauki przy wykorzystaniu danych z systemu ELA". Celem tej inicjatywy jest wsparcie uczelni w podejmowaniu działań ograniczających zjawisko *drop-outu* poprzez wykorzystanie danych z systemu Ekonomiczne Losy Absolwentów (ELA) oraz w przygotowaniu warsztatów dla studentów dotyczących planowania kariery zawodowej z wykorzystaniem danych z systemu ELA⁷ (Działanie 01.05 Umiejętności w szkolnictwie wyższym, Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027), który zakłada wsparcie uczelni w podejmowaniu działań ograniczających przerywanie studiów przez studentów i studentki, z wykorzystaniem ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów uczelni. Projekt odnosi się do zagadnień związanych z aktywnością studentek i studentów na rynku pracy, w szczególności interakcją kształcenia i aktywności ekonomicznej a ich skutkami.

Według danych z systemu ELA wśród ogółu absolwentów wynagrodzenia są niskie zaraz po dyplomie, jednak systematycznie rosną, i to szybciej niż przeciętnie wynagrodzenie w gospodarce. Projekt ma na celu dostarczyć wiedzy, która pozwoli zracjonalizować indywidualne decyzje edukacyjne i ekonomiczne studentów i studentek.

W ramach projektu zostaną przeprowadzone szkolenia dla kadry akademickiej uczelni w zakresie:

- a) zjawiska *drop-outu* i jego konsekwencji dla uczelni,
- b) umiejętności posługiwania się narzędziem do generowania scenariuszy szkoleń i scenariuszy warsztatów z wykorzystaniem danych z systemu ELA,
- c) umiejętności interpretowania prezentowanych wyników w oparciu o analizę danych gromadzonych w systemie ELA.

Przeszkolona kadra akademicka przeprowadzi na uczelni warsztaty dla studentów i studentek (pierwszego roku studiów I stopnia, II stopnia, jednolitych studiów magisterskich) z kierunków o najwyższym wskaźniku porzucania studiów.

Celem warsztatów jest dostarczenie wiedzy z wykorzystaniem danych z systemu ELA m.in. o:

- a) aktywności zawodowej studentów i studentek danego kierunku,

⁵ Źródło: <https://www.gov.pl/web/ncbr/aktualizacja-wynikow-oceny-projektow-w-naborze-nr-fers0105-ip08-005-24>; dostęp: 22.01.2026.

⁶ Źródło: <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/nabory/efektywne-zarzadzanie-uczelnia-w-celu-minimalizowania-zjawiska-drop-outu>; dostęp: 3.02.2026.

⁷ <https://www.gov.pl/web/nauka/wsparcie-uczelni-w-ograniczaniu-przedwczesnego-konczenia-nauki-przy-wykorzystaniu-danych-z-systemu-ela>; dostęp: 3.02.2026.

- b) osiągnięciach na rynku pracy absolwentek i absolwentów kierunku,
- c) konsekwencjach porzucania studiów na kierunku z perspektywy dalszej ścieżki zawodowej.

W związku z powyższym zakłada się, iż projekt przyczyni się do:

- a) podniesienia świadomości studentów nt. perspektyw zawodowych po ukończeniu danego kierunku studiów,
- b) dostarczenia wiarygodnych informacji nt. dalszych losów zawodowych absolwentów uczelni,
- c) wytworzenia narzędzia wspomagającego wybory dokonywane przez osoby studiujące w trzech aspektach: pozostanie na studiach lub ich przerwanie, podjęcie aktywności zawodowej podczas studiów, dalsze decyzje edukacyjne,
- d) rozwoju umiejętności korzystania z narzędzi oferowanych przez system ELA, służących rozpoznawaniu ekonomicznej pozycji absolwentów i studentów,
- e) rozwój umiejętności prowadzenia zajęć poświęconych planowaniu ścieżek edukacyjnych i ograniczaniu *drop-outu* z wykorzystaniem scenariuszy szkoleń opracowanych w ramach modułu ELA.

Realizację projektu przewidziano do 2028 roku.

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego podjął także działania zmierzające do szczegółowego zbadania zagadnienia *drop-outu*, które zrealizuje OPI-PIB. Proponowane badanie pozwoli na przeprowadzenie dogłębnej analizy doświadczeń osób, które przerwały studia, określenie form wsparcia, jakie mogłyby oferować uczelnie, aby ograniczać ryzyko *drop-outu*, a także wskazanie kierunków działań systemowych przeciwdziałających temu zjawisku.

Cel główny:

Diagnoza skali i przyczyn zjawiska *drop-outu* na polskich uczelniach.

Cele szczegółowe:

- 1) Oszacowanie skali zjawiska *drop-outu* na polskich uczelniach oraz jej zmian w czasie.
- 2) Określenie struktury osób porzucających studia ze względu na cechy społeczno-demograficzne oraz cechy programu kształcenia.
- 3) Identyfikacja uwarunkowań i przyczyn *drop-outu* na polskich uczelniach.
- 4) Ustalenie dalszych losów i planów osób niekontynuujących studiów na danym kierunku.
- 5) Diagnoza zjawiska *drop-outu* wśród studentów-cudzoziemców.
- 6) Identyfikacja potrzeb i oczekiwanego wsparcia w zakresie ograniczania *drop-outu*.
- 7) Sformułowanie propozycji działań służących ograniczaniu skali *drop-outu*.

W efekcie przeprowadzonego badania powstanie raport opisujący zjawisko *drop-outu* na polskich uczelniach wraz z rekomendacjami dotyczącymi możliwych działań mających na celu ograniczenie skali *drop-outu*. Wyniki badania będą udostępnione na koniec 2026 roku.

Odpowiedź w zakresie pytania 3

Uczelnie w ramach ustanowionej w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.), dalej: „ustawa PSWN”, autonomii programowej samodzielnie ustalają programy studiów na prowadzonych kierunkach, w których są obowiązane uwzględnić wymagania określone w przepisach ustawy PSWN oraz rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie

studiów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2787, ze zm.), a w przypadku studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy PSWN, tj. lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty, ratownika medycznego, lekarza weterynarii, architekta i nauczyciela, wymagania określone w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania danego zawodu.

W programie studiów uczelnia określa m.in. zajęcia lub grupy zajęć, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów oraz liczby godzin i punktów ECTS, z tym że w przypadku studiów o profilu praktycznym ponad połowa punktów ECTS musi być przypisana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne (art. 64 ust. 2 pkt 1 ustawy PSWN).

Uczelnie są obowiązane do systematycznej oceny i doskonalenia programów studiów. W programie studiów uwzględnia się wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu karier studentów i absolwentów. W celu doskonalenia programu studiów uczelnia może dokonywać w nim zmian, m.in. w doborze treści kształcenia przekazywanych studentom w ramach zajęć, uwzględniających najnowsze osiągnięcia naukowe, artystyczne lub związane z działalnością zawodową (§ 7 rozporządzenia w sprawie studiów).

Uczelnia jest odpowiedzialna za jakość kształcenia na prowadzonych studiach i prawidłową realizację programu studiów. Natomiast jakość kształcenia na prowadzonych przez uczelnie kierunkach studiów, zgodnie z art. 241 ustawy PSWN, podlega cyklicznej ewaluacji przeprowadzanej w formie oceny programowej przez Polską Komisję Akredytacyjną (PKA) – instytucję działającą niezależnie na rzecz doskonalenia jakości kształcenia. PKA dokonując oceny programowej na danym kierunku studiów o profilu praktycznym, bierze pod uwagę w szczególności: konstrukcję programu studiów i jego realizację, w tym wymiar kształcenia praktycznego, organizację procesu kształcenia, skuteczność osiągania przez studentów zakładanych efektów uczenia się, doświadczenie i kwalifikacje kadry dydaktycznej, infrastrukturę wykorzystywaną do realizacji programu studiów, współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, wsparcie studentów w procesie uczenia się.

Jednocześnie przestrzeganie przez uczelnie przepisów w realizacji studiów jest monitorowane przez MNiSW, każdy sygnał o możliwych nieprawidłowościach w funkcjonowaniu uczelni, który dociera do Ministerstwa jest analizowany i brany pod uwagę po kątem podjęcia określonych w ustawie PSWN działań nadzorczych. Minister w szczególnych sytuacjach związanych z zarzutami niezapewnienia przez uczelnię jakości kształcenia może wystąpić do PKA o przeprowadzenie na danym kierunku studiów oceny programowej; ocena taka jest przeprowadzana przez PKA niezwłocznie na wniosek ministra (art. 242 ust. 3 ustawy PSWN).

Odpowiedź w zakresie pytania 5

Obecnie nie są planowane zmiany przepisów we wskazanym w pytaniu zakresie.

Ad a) Zgodnie z ustawą PSWN, studia są prowadzone jako studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia albo jednolite studia magisterskie (art. 64 ust. 1). Dwustopniowy system studiów w polskim systemie szkolnictwa wyższego został wprowadzony w ramach Procesu Bolońskiego, który rozpoczął się 19 czerwca 1999 r. podpisaniem tzw. Deklaracji Bolońskiej przez ministrów edukacji z 29 państw, w tym z Polski. Głównym jej celem było stworzenie Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego (European Higher Education Area – EHEA), który zbliżyłby systemy szkolnictwa wyższego, m.in. poprzez system kształcenia oparty na dwóch/trzech poziomach, upowszechnienie systemu punktów ECTS. Obecnie w Procesie Bolońskim uczestniczy 49 państw. W ramach EHEA promowana jest m.in. mobilność

studentów, nauczycieli akademickich, naukowców. Europejski wymiar szkolnictwa wyższego, szczególnie w zakresie mobilności oraz możliwości prowadzenia wspólnych programów studiów i badań, jest niezwykle istotny z perspektywy uczelni – kadry akademickiej (rozwój zawodowy, badania na skalę międzynarodową), a zwłaszcza studentów, którzy w trakcie studiów mogą nabyć wiedzę, umiejętności i kompetencje nie tylko w polskiej uczelni, ale także w partnerskich uczelniach z innych państw.

Ad b) Uczelnie kształcą zgodnie z przyznaną w ustawie PSWN autonomią programową, która daje im prawo do swobodnego kształtowania oferty dydaktycznej oraz programów studiów (obejmujące m.in. koncepcję kształcenia i uwzględnianie w treściach kształcenia najbardziej aktualnego stanu wiedzy w danej dziedzinie), doboru kadry czy podejmowania współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Uczelnie samodzielnie ustalają programy studiów na prowadzonych kierunkach kompetencja senatu uczelni – (art. 28 ust. 1 pkt 11 ustawy PSWN), mają możliwość unowocześnienia swojej oferty kształcenia poprzez zmiany programu studiów, polegające na wprowadzaniu modyfikacji, m.in. w doborze treści kształcenia przekazywanych studentom w ramach zajęć, uwzględniających najnowsze osiągnięcia naukowe lub związane z działalnością zawodową. Ponadto określany przez uczelnię program studiów powinien uwzględniać wymagania związane z zapewnieniem odpowiedniej „elastyczności” programu studiów – student powinien mieć możliwość wyboru zajęć w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów (§ 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, Dz. U. z 2023 r. poz. 2787, ze zm.). Program studiów na danym kierunku może zatem zawierać odrębne grupy zajęć/moduły (np. odpowiadające tzw. „specjalności”) z uwzględnieniem specyfiki kształcenia w zakresie tego kierunku.

Uczelnie mogą też prowadzić studia wspólne (także z uczelniami zagranicznymi); zasady takiej współpracy określa umowa zawarta w formie pisemnej (art. 60 ustawy PSWN). Studia te są realizowane na podstawie jednego, wspólnego programu studiów. Uczelnie akademickie mogą także prowadzić studia wspólne interdyscyplinarne. Absolwent studiów wspólnych może otrzymać dyplom wspólny – strony umowy mają możliwość wyboru, czy absolwenci będą otrzymywać dyplom wspólny wydany przez uczelnię wskazaną w umowie, czy też każdy z podmiotów prowadzących studia wspólne wyda odrębny dyplom ukończenia tych studiów.

Obowiązujące przepisy zapewniają uczelniom możliwość elastycznego reagowania na zmiany zachodzące w otoczeniu społeczno-gospodarczym – uwzględniania potrzeb rozwoju gospodarczego i zapotrzebowania rynku pracy. Wszelkie inicjatywy dotyczące tworzenia studiów na określonym kierunku, ustalania programów studiów i uwzględniania w nich określonych treści kształcenia pozostają w gestii uczelni i są autonomiczną decyzją jej władz.

Ad c) Rozwiązania przyjęte w ustawie PSWN kładą duży nacisk na praktyczny komponent kształcenia. Uczelnie mogą prowadzić kształcenie przy udziale pracodawcy związanego z daną branżą, pracodawcy mogą także współtworzyć programy studiów, wspólnie z uczelnią organizować praktyki, prowadzić zajęcia dla studentów, a także opiniować jej kierunek rozwoju na przyszłość. Uczelnie mogą prowadzić studia dualne, które są studiami o profilu praktycznym prowadzonymi z udziałem pracodawcy; organizację studiów określa umowa zawarta w formie pisemnej (art. 62 ustawy PSWN). Pracodawca ma wpływ na kształtowanie programu studiów oraz rozwijanie poszukiwanych przez niego kompetencji. Natomiast student, wykorzystując w praktyce wiedzę zdobytą w uczelni, uzyskuje doświadczenie w zakresie poruszania się w rzeczywistym środowisku pracy.

Studia mogą też być prowadzone we współpracy z organem nadającym uprawnienie do wykonywania określonego zawodu, organem przeprowadzającym postępowanie

egzaminacyjne w ramach uzyskiwania uprawnień do wykonywania zawodu, organem samorządu zawodowego, organizacją gospodarczą lub organem rejestrowym. Zasady współpracy przy prowadzeniu studiów określa umowa zawarta w formie pisemnej, która może określać udział podmiotu w opracowaniu programu studiów oraz sposób realizacji praktyk zawodowych (art. 61 ustawy PSWN).

Należy też wskazać na sprofilowanie kształcenia na studiach (art. 64 ust. 2 ustawy PSWN) – na kierunkach studiów o profilu praktycznym ponad połowa punktów ECTS jest przypisana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne, które mają być prowadzone w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej.

Ponadto w celu wzmocnienia kształcenia praktycznego umożliwiającego skuteczny rozwój umiejętności studentów na studiach o profilu praktycznym istnieje obowiązek organizowania praktyk zawodowych w wymiarze co najmniej 6 miesięcy – na studiach pierwszego stopnia i jednolitych studiach magisterskich, a na studiach drugiego stopnia – w wymiarze co najmniej 3 miesięcy (art. 67 ust. 5 ustawy PSWN). Celem praktyk jest uzupełnienie wiedzy zdobywanej na studiach i przygotowanie do przyszłej pracy zawodowej. Studenci w trakcie studiów kształcą umiejętności i kompetencje, które ułatwią im późniejsze uzyskanie zatrudnienia oraz zdobędą wiedzę na temat wymagań stawianych przez pracodawców.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Karolina Ziolo-Pużuk
Sekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.